

Uzskaitesamā:

„Baltijas Semkopja” Administrācija, Ār-Nīgas Rasku-celā Nr. 14, Puhziņu Gederta un beedra grahmatu-bodē, Bejtam Rīgā: Altberga un Kapteina grahmatu-bodis, Zitās pilskētās: wifās grahmatu-bodis. Uf laukeem: pee pagastu-waldem, mahzitateem, skolotajeem, 2c.

8. gads.

Rīgā, 29. Dezembrī.

Maškā ar peefuhtrifchannu par paši:

Ar Peelikumu: par gadu 3 rubl., beš Peelikuma 1 rubl. 60 kap.
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., beš Peelikuma 85 kap.
Maškā ekspedizijā un grahmatu-bodis faņemot:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., beš Peelikuma 1 rubl.
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., beš Peelikuma 55 ap.
Peelikums weent par gadu 1 rubl. 50 l., par 1/2 gadu 80 kap.

Slubinajumus, 8 kap par šhtu rakstu riindim, nem pretim G. Allunans, Jelgawā; Deepināch, Behtis; Salleneeks, Bauškā, un administrācija, Rīgā.

Baltijas Semkopja redakcija, administrācija un ekspedizija atronahs Ār-Nīgas Rasku-celā Nr. 14.

Soen. lasitajeem par šiau.

Ā gadā zeram semkopības un fainneezības preefot, neta lihds šchim, un tadeht luhlo-jahm eemantot mahzitu semkopi, Seetiasonu Jahni, par pirmo redaktoru. Atridšan pašneegsim rakstus par mahju lopu kopšanu, audsināšanu un padomus flimibās, pee tam fawu palihdīgu roku mums peedahwajis tahds Tehrbatās uniwersiteti beidšis weterinārs (lopu ahrstā); par wefelibās padomneeku, tā ari par pamahzidameem raksteem is dabas šinibahm, nahlofchā gadā jo wairak rubpeschotees Dr. Gulenbergā (Puhziņu Gederta). Droschi tizam, ka R. Widsemneeks, Brihwsemneeks, Pehrkonš un ziti teizami lihdsīrahdneeki ir turpmā fawu palihdību neaīleegs. Preefch Peelikuma ir turpmā šrahdahs tas patš Sobgals, Bihgofchu Ernšis, Nahdraweetis, Modriau Rablis, Iwanowitfchš, Sehjneeks un daudsi ziti zeen. lihdsīrahdneeki. Patš Peelikums bus nahlofchā gadā drufzix leelats. Tā tad uf preezigu redsefchanoš jaunā gadā!

B. S. administrācija.

Saimneezības nodala.

Preefch fainneezības.

Wislabakā miltu usglabafchana. Jo faufati milti kofē top fabehtri, jo ilgal un labal tee ari usglabafees. Tā tad pahr wifahm leetahm jaruhpejahs par miltu faufumu, to war panahlt, tad labibu pee malfchanoš neflagina, bet labal dšinawu alminus jo faufus tura. Tā ka faufi milti šipri ween drehgnumu pee weel, tad faprotama leeta, ka preefch malfchanoš un miltu eepakafchanoš wifderigals faufš laifš, zitadi ari faufi milti top atkal drehgni. Beš tam milti toti zeefchi „jafafampā” un ar fcho noluhlu titai lahrtahm jaber un lotra lahrtā zil zeefchi ween eespehjamš jafafpeesch. Miltu kasteem, tihnem u. t. t. wajaga is glufchi faufa kola but. Saprotama leeta, ka filai labi, wefeli graudi labus miltus isdod. Masums flittu miltu pee labeem milteem peejauktš war wifus miltus famaitat.

Pihku nobazofchana. Preefch barofchanoš ismeklētās pihles dabon walarōš un rihtōš maifjumum, kas fashahw is wahriteem un sinams ari fapaiditeem kartuseleem un rupjeem rudsu milteem (3/4 kartuseleem un 1/3 rudsu miltu). Rihtōš pihles jalaiš dihtē, walarōš tahm jano-leef paleelš trauks ar uhdēni. Tschetrās lihds feschās nedelās pihles bus lihds 7 mahrz. smagās.

Sata krahfa preefch dahrsu benkeem. 2 dalas alwa baltuma faberfē ar 1 dalu grihnspanu un reekfu elji jeb linfehllu eljes pernizu, kas ar terpentin elji famaisama. Pehz tam krahfu atfchaida ar prastu schahwedamu reekfu elji un šwešainu schahwedamu linfehllu elji. — Zeb: 10 dalas grihnspana wahra ar 16 dalahm rudsu miltu un 12 1/2 dalahm linfehllu eljas, pee kam til ilgi jamaisa, lamehr maifjumam pa wirfu nelahdi eljes plankumi wairš naw redfami. Wislabal ir, kad krahfu tuhlin isleeta un diwas reifas ar to eepreefch netaf nefagatawoto koku pee flita, faufa goifa nofmehre. — Rā neifnibinajamu krahfu preefch dahrsu benkeem eeteiz grafitu, kautfchuku un schelaku ar masu drufzixu alwa zukura, kas linfehllu jeb ari terpentin eljā eetrihts. — Saprotama leeta, ka dšelis benki wififurigaki un tapehž toš ari ilkatris eegahda, kam ween tas eespehjamš.

Ahtra audeklu balināfchana. Ismasgato audeklu eemehrz 75 štopds (100 litrōš) uhdēna, kura 2 1/2 lihds 3/4 kilogrami kloralku iskaufeti. Naugotees pehž tam, tahds audeklis, to mehrye fchaf fahrmā 6 lihds 12 stundu; pehž tam audeklu ismafga un wahra 2 lihds 4 stundas 100 litrōš uhdēna, kura iskaufets 650 gramu sodas. Ja fcheesna kofē zeeta, tad audeklu eepreefch wahrischanoš eemehrz 100 litrōš uhdēna, kura 3 kilogrami fehrlahbuma iskaufeti. Pehž tam (t. t. pehž iswirfchanoš sodas kausejumā) audeklu ismafga, eemehrz 100 litrōš waj nu flita waj aukfta uh-

dēna, kura 2 1/2 lihds 3/4 kilogrami kloralku un 700 gramu sodas. Schaf uhdēni audeklis japatara 4 lihds 6 stundas un tad jaismafga.

Alminu ogļu darwa tā lihdselkš preefch kufstonu aifdšifchanoš un isnibzināfchanoš. Kakhds dahrsneeks bija preefch lahdu meetixu krahfōfchanoš zitas krahfas weelā alminu ogļu darwu leetajis un pamanija, ka is oranscherijas wif flirneeki un ziti kufkaini paluda. Nu wiafch nofmehreja ari auglu kofu meetus ar fcho darwu un peedšifwoja to preeku, ka wif kufkaini paluda. Franziā leetajot alminu ogļu darwu preefch kufstonu isnibzināfchanoš wihna kalnōš.

Wislabakais lihmeschanoš lihdselkš preefch beefa papihra pašahw is schelatina un deštrina maifjuma. Preefch lakeerefchanoš leetā damarlaku, pehž tam kad papihris pa preefchu ar loti fchēhtu gumijas jeb schelatines kausejumu apfmehtets. Spirta-laka, kas pahral ahtri fchuhst, naw deriga.

Wisfabriga dala.

Atbilde zeen. Aufruma fgam.

Schis kungš „Pagalmā” 18. numurā, sem wirf-rakfta: „Heines nizināfchana”, nehmees rakftit par manahm dsejahm, to kaudšites Matifa fgs usnehmis fawā „Dsejneeku labdeenāš” krahjumā. Kad wiafch tā rakftijis, ka beš atbildes newareja palikt, tad aifshuhju atbildi „Pagalmā”. Bet kad nu „Pagalmā” ir tahds leelš fnaudulis, kas pehž pahra nedekahm un pahri mehnescheem, kahds nu tam reifahm tas meegs, til atmosfahs un nu atkal pehž 18. num., tā rahdahs, zeeti eefnaudees un laifam fchogod gan wairš neatmodifees, un atbildi fchogod taitfchu butu jaisnahlt, tad nu luhdsu zeen. „Balt. Semkopja” redaktoru, to usmeit fawā lapā. Tē nu tā atbilde:

Zeen. Aufruma fgs! Jaunakam budamam manim dafchurēis wehl patika atbildet, ja kahds newajadšigā wihš aifflahra; bet nu, wezam palikufcham, manim tas nepawifam wairš nepatihlt, jo labpahrt gribu meerā dšihwot, un kad walarōš, tad fcho to parakftit par fawas dwehfeles aplofchannu. Efmu jau deefgan rakftijis pašaulē, bet pee wifa ta man jafala lihds ar gudro Salomanu: „Un raugi, wifš bija neleeitā un grabhuhfchanoš pehž wehja.” Bet kad nu Juhš wirfū peeminetā numurā mani tā aifflahrfchi, ka newaru palikt neatbildejē, tad waj gribu, waj negribu, fpalwa rokā jakem un jarakfta atbilde. Zeen. fgs! 1) Juhš fawam rakfteenam litufchi wirfkrastu: „Heines nizināfchana.” — Kurfch tad Heini nizinajis? Es nē. Kur es kahdus wahrdus no wiza patapinajis, to tur darijis wizu pagodinadams, ka wiafch labaki pratis, neta es, un manim bijis jaet pee wiza tapinat. Un tajōš laifōš neween es, bet ari ziti dsejneeki tā darijufchi, ka nehmušchi wahzu dsejas, istaifjufchi latwifki un tā laidufchi laudis. Palafet R. Hugenbergera „Deriga Laifkuf-wella” otras pufes preefchrumu, tur Juhš uf to dabuseet atbildi. Un waj Juhš, zeen. Aufruma fgs, pašhsteet toš Wahzu dsejneekus Schilleri un Geti? Un waj ari sineet toš amotus, kur tee nehmušchi fawas dsejas un lugas? Ari no muhfu laifa dsejotajeem daudsi lapat dara. Kapehž tad usbruhleet manim? No Heines efmu tulfojis titai lahdu pahri dseju; zitadi, tā jau teizu, titai fchur — tur kahdus wahrdus no wiza patapinajis, un tahdā šinā daudš dsejas efmu taitfjis, pee kuzahm zitai drufzix ko war manit no Heines, zitai it neta nepeefawinajis. Waj Juhš to manim wareet leegt? Un ja Heine ari butu Juhfu monopols, tad ari tajā laifā, kad es no Heines kahdu wahrduru tapinaju, Juhš Heini wehl nebut nepafinat. Un kufch mahfleneeks ir tahds originalists, kas no fewis ween war strahdat, no nelahda wezafa meifstara nemahzidamees? Tomehr tas nestradahs glufchi pehž ta meifstara, bet pehž fawas pašā prahtigas aprehkināfchanoš. Kineefchi gan wehl turotees zeefchi pee wezeem originaleem. — 2) Tahs dsejas jau wairak neta preefch 25 gadeem dsejotas, un nu Juhš islahpeet „Pagalmā” un isfauzeet; „lai zeen, laftitaji

pašhi apspreefch.” — Zeen. laftitaji tahs jau apspreefus chi, kad Juhš, zeen. Aufruma fgs, laifam wehl nemahzejat ne a ne h isspreefch, un teefcham uf fcho Juhfu usfaufchannu wairš ne aufis negreefchš. — 3) Ta dsefminā: „Wie der Mond sich leuchtend drängt” ir pehž Heines istaifsta, bet turklahht peerakftis „swabadi.” Nu Juhš, zeen. Aufruma fgs, prafu: kas tur pee ta no Juhš peefhmeta pantira ir „aplami tulfošs un fapulgots,” tā Juhš rakfteet. Waj debes wafara krehflumā paleel flafa jeb tumfchata? Juhš laifam taitfchu no dabas mahzibahm ko sineet? Un ja wehl usnahlt mahlori, kur tad paleel flimus? Un waj jaunelka dwehfele, jaunelkei, ko laifam wihl, blakam feh-šhot, paleel tahlat (weit) jeb gaitfchata? Waj Juhš ari sineet, ko nofime „aplami” un „fapulgots?” Juhfu rakfteenā rahdahs, ka Juhš to ne-efat fapratufchi. — 4) Pee Juhfu otra peerahbijuma: „Bet nu beš fapneem es raudu” 2c. ir atbildes pirmā punktā, ka es Heini ne-efmu tulfojis u. t. j. pr. Zeen. Aufruma fgs, Juhš wairak nepafihdams, tā no ta weenigā rakfta, nebut neturu par tahdu waroni, kas par manahm dsejahm war fauft: „Kur fche dseja? Kur jaukums?” — Waj Juhš ari pašhsteet dseju? Waj pašhsteet dsejas jaukumu? — Es drufzix pašhstiu kauschu dšihwi. Zil naw tahdu, kas bruhstedamees weens otru mihle til falbi, ka wehletōš afehst; bet apprezejufchees pehž mehnescheem, waj pehž gada, weens otru wairš negrib ne redset. Waj tad tas pa daudsi, kad starp gaudu dsejahm weena ir tahda? — Kas tur wehl Nr. 390 un 391 peeminees, par to naw wehrte runat; jo Juhš zeen. fgs, tur kufojeet fawu parastu meldiju, tā dsefuge. — 5) Tajā dsefminā: „Wai, tā eet ahrā pa nakti,” ir titai kahds wahrdš pehž Heines; wifš zits ir glufchi fawa dsefma. Kur tad Heine aif-leeidšis zitas walodas dsejneekem peemineet „wehtru, flapdranki” un tā wehl, tapehž ka wiafch fawā dsejā eerakftijis „Brausen und Heulen?” Jeb kur aifleeidšis nemi fawu perfchu mehru? — Heine fawu dseju taitfja, tā wiazam wajadseja, es fawu taitfju, tā man wajadseja, un zeen. Aufruma fgs atkal fawu dseju war taitf tā wiazam wajaga. Es jau Juhš neta ne-efmu pahmetiš. Bet kad Juhš tā usbruhleet manem perfcheem, tad man Juhš tā ja-atbild. — Kad Heines „Armes, banges Kind lehnt am Fenster im einsamen Kämmerlein,” un mana mihlatā „tumfchā rudēna nakti, flapjahm kahjahm nahlt mahjās no muischāš rijslufchanoš”; tad es taitfchu newaru dseedat, ka „mans nabaga bailigš behrns peeflehees weentulā kambari pee loga.” — Nebut neapflaufchu, ka Heine wiza laifā Wahsemē mihlatā jau wareja fehbet klufā kambari un raudakat uf mihlako domadama; bet manā loifā Kursemē tas tā nebija. Tod mihlakas („armes, banges Kind”) nedabuja wis pa wafareem fehbet klufā kambari un no gara laifa raudakat pehž mihlatā; tad wiazahm rudēni, pa tumfchahm, aukstahm un flapjahm naktim, tā jau dsejā peeminees, diwas, trihs naktis pa nebelu bija jaful muischōš rijā un weenu deenu zauri jawehiti, lai ari „wehšch, leetus, flapdrankis” pa wahriteem eefchā brahstu, un tad walarā wehlu, lai nesin zil tumfchōš, un lai sneegš un fchlahza křištu, weeneem pašcheem lindrakeem (bruntfcheem) mugurā, wihsem kahjās un ja tahs noplifhufchōš, bahahm kahjahm janahl juhst un zitai wehl tahlat uf mahjahm. Tad gan brihsham bija jaraud, ne pa gozu laifu pehž mihlatā, bet kad kahjas falst, rotas falst, flapjufch zaur un zaur — tad bija jaraud par pašchōš wahrgu dšihwibu. Un waj tad tahdai tas nebija tā klufā kambaritš, kad wareja eedomatees fchahdus dsejas wahrdus:

„Kuf, kuf, mana meitica, gaidi
Un drufzix wehl pazetees!
Kad beigfees fpaidekli, waidi,
Pee manim tad labi tew ees!”

Ka tajōš laifōš tā bijis, to fina wifš wezakee Latweefchi Kursemē un laifam ari Widsemē. Un zeen. Aufruma fgs, kas to naw redsejis un laifam ari maf ko fina no Latweefchu dšuntslaihu wehstures, islahpi „Pagalmā” un usbruhl fchahdai dsefmai! Ko tur ari nemi par launu? Laifam wehl jauniafch, maf ko redsejis un peedšifwojis; titai grib fawu wahrdu dabut „Pagalmā.” Jeb warbut grib fatiftees ar lahdu; bet naw tahdas duhshas, tā pašakā wiflam, kas gribeja lai lapfa tam usahda zilweku (wihru); bet Aufruma fgs, bauidamees ar tahdu eefahlt, mehgina pa

preekschu ar weziti, kas jau pee septiadesmit gabeem, domadams; warbut ka ar to warehs israutees. Zitam siipram jauneklum butu kauns tahdam wezitim tertees kruhtis, bet Auf-ruma kgam par to neta, tad to tilai waretu sweesi, tad wiafch butu tahds waronis gandrihs la tas fkorodis, kam krita septixi us weenu zirteenu. Bet ja nu wezitis paleel us lah-jahm, to tad? — 6) Ko Zuh8 zeen. fgs, tur Lehrnafatees ar to pantianu: „Gefsch jaunibas frdesfahpem.“ to nosauf-dami par „neweiflu tullojumu.“ par to tildauds faku: tas naw mis no neweikluma, ka es perschu galu fafka-ras pahrzehlis fawadali, neta tajd Wahju dseefma; es to ta pahrzehlu weentefigd prahda, ka manim tajd laika la-baki isnahga, us nelahdu strihdi neds kritiku nefagatawoda-mees. Tomehr, lai nu ari ta! Kamehr Zuh8, zeen. Auf-ruma fgs, to paschu pantianu — isnemot to perschu galu fafkanu pahrmainifchanu — nepahrtuloseet neween til labi la maneja — jo to Zuh8 jau nosaufufchi par „neweiflu“ — bet labaki pehz Heines un turklaht pehz Zuhfu paschu teizeeneem „jauki un loti dsejifki un weiklati.“ til ilgi wif8 fchis Zuhfu raksteens „Heines nizinofchana“, „Pagalm8“ Nr. 18 — paliks „neweiflis.“ —

5) „Sweffch8 spalwas“ ir tas pat8, kas „tapinat8 domas.“ Scheem teizeeneem ir diwejad8 rakstur8. Weens: Gluschi bes „fweffchahm spalwahm“ jeb bes „tapinatahm domahm.“ tilai runa waj dseedlaikam meschonis, kas no isglichtotu un mahzitu zilweku sinibas un mahfshahm nelo naw dsirdejis. Bet kas jau no zita lo ir mahzizees un pehz ta wihes strahda, sinams, pehz fawas wajadfibas, tas gresnojah8 ar zitu spalwahm. To es ari nebut nelee-ds8 darijis, sinams, ari pehz fawas wajadfibas. Ta dara fkolotaji: eefkam eet klaf8, panem grahmatu, kas tajd stunda wajadfiga, to pahrlafa un ar no tah8 smeltahm „fweffchahm spalwahm.“ sinams pehz fawas waja d fibas, gresnojah8 fkolenu preeksch8. Mahzitarij us fwehtdeenas fprediki fataifidamees, nem bibbeli, pahrlafa tajd fprediki wajadfigus pantianus, un ar fchahdahm „fweffchahm spal-wahm“ gresnojah8 jawd fprediki. Zuh8, zeen. Auf-ruma fgs, fawd raksteend „Heines nizinofchana.“ gresnojatees ar „fweffchahm (fawa fkolotaja) spalwahm.“ Jo, ja Zuh8 no wina nebutu eemahzizufchees rakstis, tad Zuh8 teefcham tahdu garu gabalixu „Pagalm8“ nebutu warejufchi eerakstis. Tilai tos lamaofchanas wahrdus „fapulgots“, „plagiats“, „neweiflis“, laifam paschi no femis eenehmufchees; jo dro-fchi tizu, ka neweens fkolotaj8 tos Zuh8 nemahzija; bet warbut ari fur zitur dsirdejufchi. Un, wehl: Kas ir muhsu grahmatas un bibliotefas (grahmatu krahtuwes) zits la „fweffch8 spalwas“ un „tapinat8 domas.“ ar to gres-nojamees? — Dirs: Ja lahds nem zita gara rakfojumus un ar teem leelah8 un tos isteiz par fawejeem — jebfchu ari daudfi ta dara — tas naw pareisi. — Zeen. Auf-ruma fgs! Ko Zuh8 ruhpejatees par „firma rihmetaja“ un „Dsej-neeku labdeenu“ fakrahjeja godu? — Lastaji wiazus abus jau pasihit. Wiaz manas dsejas, lahdas tah8 zitreis fataifitas, lafijufchi un dseedajufchi jau 20—30 gadus, un laifam bus jadseed un jalafa, libds Zuh8, zeen. Auf-ruma fgs, ar fawahm „jaukahm dsejiflahm“ dseefmahm islahpfeet us pub-likas flatuwi un dseedafteet. Tur nebus neds Heines nizi-nats, neds pulgots, neds ari lahds „neweiflis“ pantianfch. Tad wif8 lastaji klaukfees un tah8 lah8 un dseedah8 un flaweh8 ar nepabridsameem wahrdem, laifam til labi, ta lahds lungs „Balt. Semf.“ pehrngad (Nr. naw pee ro-las) „Salfcha lihgawu.“ Tas zaur fawu pahrdaud8 flawefchahu to dseju, tad nemas nebutu til fmahdejama, ta fapulgofis, ta laira prahtig8 zilwek to eeranga par reklami. E. Dunsberg8.

Dseefmu pawafaris.

Dsejas no Wenfku Edwarta. Latwju tauta ir pateefi dseedataja. Slatees kury ween gribi, wifur dseefmas dseefmu gal8. Bet deemschehl fchis dseefmas ne arweenu isdewufchah8, ne arweenu flaitamas pee kreetnahm. To leezina mums „Mahjas Weefa“ un „Latw. Awifchu“ dseefmu kaleji, to leezina daschdaschadi dseju krahtjumi, la par peem. „Pumpurifchi“, „Pupoli“, „Dsejneeka kofle“ u. t. t. Tadehl dsejas mihlotaji war prezatees, ka useet fchini neshlu puhli tahdus jaulus, krahtfchans seedizus, lahdi papilnam atrodami Wenfku Ed-warta fga „Dseefmu pawafari.“

Wenfku Edwarta, kurfch, la is dahwajuma redsams, tas pat8, kas „Harald8“ (Sawai Jrmai Harald8) neiflerta fawas dsejas nelahdu ahriku lihdselku, wina dseefminas ir wifas wifai weenfahrfchah8, bet pilnas domu un juhtu, glichta un telofcha waloda.

„Dseefmu pawafari“ neatrodam neds aseltazijas, neds tufchu wahrdu pluhdus, laira dseja leezina, ka wina naw wis taifita, bet fajusta, ka wina nahf no frds un tadehl eet pee frds. Lai nemam peemebram:

Tu to fini.
Debes8 tumfcha, mahloxaina,
Zuhra wehtrau8 daufita;
Ta zaur wiazem, bangahm zihnah8
Mana dshwes laiwina.

Wifur tumfa, wifur breefmas,
Tilai tahlu reestromd,
Atspihd man8 behdu nakti
Swaigine weena weeniga.
Waj fchi swaigine mani breefmas,
Mani nahw8 wilina;
Zeb waj tumfa zelu rahda
Kurp man laima greeschama;
Zeb waj wina manim faka,
Ka aif mahlxoneem wehl fpihd
Laimes faule fposcha, balta? —
Tu to fini, ffulgazit!

Gewehrojama ir ari wina atjautiga, glesna dabas ee-wehrofchana un tehflofchana, la p. peem.:

Walar8 feena laika.
Strautianfch lehni tel us leju,
Burbulo la fapnodams;
Ta la plihwuris pahf wiazu
Bahla migla pazelaf8.
Druw8, plawas norafofch8
Mehnefniz8 lihgojah8
Un us lapahm rofas lahfes
Laitah8 — tihri fudraba!
Wihlotaja lihftcha mala
Migla tinah8, lihgojah8;
Rahras dej tur mehnefniz8
Uhdens mahtes fargatas.
Un lahds meers, lahds klufums walda,
Nefustah8 ne lapira,
Tilai ofola aif dahra
Uhpits waid la murgodams.
Istaba pee wakarizahm
Saimneek8 lihds ar faini fehlch,
Ruhpigi tee ahra flatah8:
Ka til leetus neunahf!
Efeet meera, ruhpu behrni,
Darba mahtes lolojums!
Debes8 tihra, leetus nebus!
Dufet maigu meedfiau!

Zil daud8 un daschadas glesnas, zil daud8 un daschadi flati stahjah8 fchad dseja preeksch muhsu azim un wif8 jauki un glihti tehlots. Bet pee wiaz8 ir wehl las eeweh-rojams, wina ir bes faskarahm. Lai gan es peederu pee teem, kas liriftas dsejas prafa faskarahm, tad tomehr man jaleezina, ka fchi dseja ir ari bes faskarahm jauka un ka neweens wiaz8 nefajutih8 faskaru truhlummu. Wenfku Ed-warta fgs apeetah8 wifpahrigi drufku pawirfchi ar faska-rahm, tas ir weenigais pahrmetums, kas man wiazam jafafa. Ka wiazam naw jajihnah8 ar faskaru truhlummu, tas redsams daud8as no wina dsejahm, bet tadehl ari ir nepeedodami, ka wiazfch dasch8as apeetah8 ar faskaru, to ar laimiazu behrnu. Waj atmeft faskarahm pawifam, waj leetat tah8 la peenahlah8, bet wiaz8 welti walkat ne-klahjah8.

Wenfku Edwarta fgs parahdah8 „Dseefmu pawafari“ ari ta weif8 tultotaj8. „Lidijaj“ tullojums pehz Horazija, ir laira fira isdewees, tapat tullojumi pehz Peuf8a, Schil-lera un Heines.

„Dseefmu pawafari“ wifsem dsejas draugeem no frds eewehledams, paleeku zeriba, ta Wenfku Edwarta fgs muhs drihs aplaimos ar „Dseefmu wafaru.“

Wenteneek8.

Zojigas pafazinas un stahstini.

Schahds wirkrattis ir grahmatinai, kas fchini gada Went8pikl is Bradholja grahmatu drufatawas isnahkufe un lo muhsu firmas, nepeekufufchah8 rakstneek8 E. Dunsberg8 farafstijis. Grahmat8 atrodah8 us 84 lapas pufem gan garafti gan ihfaki gabali, pawifam 6 — pafazinas un stahstini. Lafam par trim prinzesem, trim brahleem, Pur-kulun8a fkolas dardeem, par brihnuma dakteri Brehdiki. Diwi pehdigees gabalini, proti „nabags un nahwe“ un „neprafchi“ falikti dseefminu wihse. No wifsem gabaleem tas garafais (35—71 lap. p.) par Brehdiki, un tas manim wiflabal ari patihlah8 lafit. To es islahfu ar to leelako preeku. Kur laudis fapulzejufchees, par peemehru, puifchi un meitas zeema notara (mawrd) islusteetes, tur Brehdiki8 ari atnahf un pastahsta, no wifsem luhgt8 par „Seewasahli.“ Dtreis wiazfch fawas meitas mahj8s, fur bija faradufchees dahdi jauni laudis, pastahsta stahstianu, lo lahda laifkratt8 lafijis: par fawadu laddaribu; tad wehl teifu par muhsu Pestitaju. Bet lamdehl Brehdiki fawz par brihnuma dak-teri? Latfchu ne tamdehl, ka mahzeja lo pastahstii? Pa-klaukfees, lo grahmatina par wiazu stahsta: „Lahdas bija weza Brehdika teifas un stahsti, fo behrneem un jau-neem laudim watas brihfch88 us wiazu luhgumu pastahstija. Un ta ifruna un wihse, la wiazam tas isdewah8, klaukta-jeem til loti patika, ka, fur ween wiazfch aigadijah8, waj fwehtf88 pahrfstees, waj dshres, tur wiazam nedewa meera no stahstifchans. Tomehr turklaht wiazfch no augstajeem un femajeem ari bija eejeenits fawadi derigs brihnuma

bakteris. Ne tahds fihlneek8, fahlsyuhfchotaj8 un fawadu fahlu deweje8 lahdi wehl fchur fur gadah8 faryp nemahzi-teem lautizeem; bet kreetms un taifnigs wih8, un wiazfch ihpafchi jaunem laudim ahfsteja flimas dwehfeles.“ Ta Brehdiki8 isdseed8 fchabligo Koff, „nepeekuidams“ Udriki un lepno Ingu. Wifsem trim fawadas flimibas un wifus wiazfch flaweni isdseed8; la — tas japalafah8 grahmatina. Pebdigi Brehdiki8 isahfste lahdu bagatu meldera dehlu Auf-wahrd8. Zeru, ka wifsem weenfahrfcheem lastajeem fchi grahmatina patiks, tapat la man, jo es peederu pee tah-deem weenfahrfcheem, prafteem lastajeem, kam daud8 labaf patihlah8 lafit waj klaukfees zojigas pafazinas un stah-stianus, neta leelos „burtnitfchu stahstus“, fur neshchligi meli eekfcha, kas muhsu frd' un prahtu apstulbo, famaita un mums noudu no labatas iswelf. Gfmu weenu tahdu stahstu lafijis; lai mani Deew8 pafarga no ziteem tahdeem postefkeem. Meh8 praftee, weenfahrfchee lastaji butu weh-lejufchees, ka firmas rakstneek8 tan grahmatina nebutu eelzies dahsh8 fweffchus, mums nefaprotamus wahrdus, la aifretiba un awentizig8. No ziteem wairaf neweena neat-zeros. Tad es wehl dahsh8 zitus wahrdus butu zitadi rakstijis, neta Dunsberg8 fgs. Lastaji, kas dshwo Kurse-mes seemek-wakara gabala gon fapratih8 tahdus wahrdus: dubrza (eegrina fklunju dubrz8s), fribhellis, klimatees, ftruh-tis, fplih! u. t. pr., bet muhsu apgabalneekem tahdi wahrdi naw weegli faprotami. Es negribu, lai wiazus grahmatas nerakfta, bet tad wajadsetu klait peelikt isflaidrojumas, lo wiaz nofihme. Tahdi wahrdi patihkami un derigi tahdeem, kas muhsu walodu pehtidomi tos falafa un fakrahf preefch nahlamiba isdodamas pilnigas Latweefchu wahrdizas, bet weenfahrfcham lastojam te atdurah8. Gribetu wehl lo pateikt. Pafcha pirmaja pafazina rakstneek8 eepinis pa daud8 dsejas pantianu, kas neder; pafazina2 tahda wihse nolaupta wiaz8 dabo. Ar grahmatas walodu war but meera, wiaz wifzaur tahda, lahda toni gabalini par Breh-diki, kas wahrd8 pa wahrdam is grahmatinas irakftiis.

Peteris Aulfina.

Daschadas sinas.

No eekfchfemes.

Par „Baltijas Semfopja“ pirmo redaktoru no pre-fes wirfwaldes 13. dezembr8 apstiprinats bijufchais artille-rijas praporftfchiks un Gorku semfopibas fkolas pilnigu kuru pabeigufchais Jahnis Seetifons.

„Balt. Semf.“ 50. num. bija fira8 lahds notikum8, kas lahdas nedelas atpafat Sw. Gerrudes basniz8s gehrb-kambari, fwehtas tijbas gabalus mahzot, esot notizis, kas ir gluschi pateefiba. Tilai japeemin pateefiba par godu, ka ftejs nebij wis kaut lahds neela sehns, bet fwarigs paidagog8. D. J.

No Straupes. Straupes semfopju beedriba 7. de-zembr8 notureja fawu fchi gada VII. un beidsamo fapulzi; kura tadehl ka fchini laika beedribas gadi mihjah8, bija ari gada-fapulze. Beedri bij deefgan pilniga flaita fapul-zejufchees, kadehl tad ari bija eefpehjams dahsh8 jo fwa-rigus jautajumas pahfpreest. Starp ziteem nahja preefcha jo eewehrojams jautajums, krahtfchans. uu aifdofchans-lahdes dibinafchana. Swarigais preefchmets tapa jo plafhi un pamatigi pahrdomats un apfpreest8. Gewehrojot tah-das lahdes nepeezeechamo wajadfibu, nolehma preefch tam ihpafchu fabeedribu dibinat, kas ari tuhlin notifa. Preefch minetas lahdes dibinafchanas peeteizah8 26 lihdsbeedri ar kapitata peefolifchanu lihds 500 rubl. — Jauna fabeedriba eezehla is fawa widus komiteju no peejeem lihdsbeedrem, kuzat jaruhpejah8, zil drihs ween eefpehjams par wajadfigo flatutu apgabdashanu.

Sawfarpigu meefchu un linu istahdi nolehma us 8. februari 1883. isrihlot. —

Pehz notikufch88 jaun8s preefchneezibas zelchanas, fapulze ar fopigu fadshwi fcho wakaru flehd8a.

—m3—

Red. peefihm.: Mums tilai joprezajah8 pahf to, ka nu ir us laufeem fahf laudis jo deenas wairaf atfihf, ka monta ir spehfs. Bes mantas geuhri nokrait atliku-fchah8 wehrdshbas atleelas, wehl geuhfaki bes mantas ee-guhf zeenijamu stahwokli bagatu laufchu pulka. Zil lihds fchim peedshwots, tad sinam, ka lauku bankas loti labi postahw, sinam aridfan, ka ta iraid muhsu Augstas wal-dibas griba, lai femneeku bankas tiftu dibinat8s. Strau-peefchi, neatlaifchatees wair8 no usfahfta darba! Zums feigfees palaf wehl daud8 ziti pagasti. Weidsam tilai to wehl peeminetum, lai flatus neshkta paschi gudrot, zaur lam zitu nelo nepanahftut la bankas apstiprinafchanas fawefchans. Uppahdajeet tilai lahdu eefemplaru flatutu latw. un kreewifki no krahtfchans un aifdofchans lahdem, lahdas Kursem8 un Widsem8 jau wairakas apstiprinatas, nofuhteet tos ar pahri desmit prafkfeem peenahziga weeta, un pehz pahri mehnefcheem ir Zuhfu flatuti bus apstipri-nati un Zums peefuhiti.

Tufuma weefiga beedriba notureja Rigas weefnij8d feptembra mehnefcha 24. daend general fapulzi. Gewehleja

3 rewijās lozekļu: Grika, Ilona un Zārbona lguš. Wiš triš ir Zukuma namneki un godajami wihi, tikai diwi ir pawahji rehlinuma rakstu zauruhkotaji. — Ari preefšch Watweefšchu grahmatu bibliotekas atwehleja no beedribas naudas 50 rubl. Wakarā bija tikai beedreem weefšg wakarā, no pašu beedreem spehleš ar klaweeru un fleites mustki un ari pastarpahm atkaneja kreetnāš tautos dseefmas no wihru lora. — Jau fšchā deenā eefahla par beedribas mahjās nomafšanu runat. Komijās lozekleem ufdewa, peedahwatas mahjās apftatit un nahlofšā reišā likt preefšchā. Tā tad dezembra mehnefšā 5. deenā Peterburgas weefnizā komijās lozekli dewa general-fapulžē pahrfšlatu par wišem forteleem un general-fapulže peenehma, jau no preefšchneezibas peenemtu un preefšchā liktu korteli Girsfelta namā nomot, lura ta leelakā sahle no wifa Zukuma atronahš un ufdewa komijai kontraktu taišt. Tā tad beedribai no nahlofšchem Jahneem bus pašchā fawš loka liš, nebūs wairš jalluberejāš no weenas weefnizāš uš otru. — Šchā wakarā bija kongeris, bet janofšchlo, la nebija pilnigi pehž fludinajuma, jo raga solo pawifam truhla un Kalniza lga (Weetalwas) weetā bija žits kahds. Dsirdeju dahšas runojam: esmu tikai nahžis kreetnu tauteeti Kalnizu eepafihtees, tikai raga solo bija isredjeiš klauftees, bet abju nebija. Lepfchewiga lgs fawu ufdewumu itia labi ispidbija. Ar fleites solo wareja it ar meeru but, kad atweil reišahm padiktu kahju taktis fšchānu noft. Dseefmas, tiklas no wihru, la ari no jaukta lora, wifwairat fā no jauneem eefohzejem, deefgan labi dseedaja; nahlamibā war ko pilnigaku zeret. — No deejotajem dsirdeja atkal runajam: preefšch klaweeru mustkās ee-ejas nauda par dahrgu. — Neķas naw pilnigš, wifwairat jauni eefahzeji; gan uš preefšchu fagaidišim wifu pilnigaki. Andrewitšch.

Kurfeme. Disputes un Wentšpils flolās, fā „Rig. Žtgai“ fīro, no jaungada wairš nestahwešchot sem Kurfemes (Zelgomas) flolu direktora, bet sem Keepajas direktora. Awifes „Heimath“ redakcija isfludina, la wiza jau ilgaku laiku ruhpedamahš par brijwas walodas panahfšchānu, tagad efof tik laimiga, la warot faweem laftajiem pasludinat, la nahlofšchā gadā isnahfšchot „šwabada no prowizges žensures.“ Eefšchleutu ministriš, uš preefš lestu pahrwaldes preefšchā lišchānu, pehž redakcijas wifpadewigalā luhguma, 18. dezembrē atkahlwis, awiſi „Heimath“ atfwabinat no prowizges-žensures un wizas pahrfinafšchānu padot kaiſui žensures wifkomitejai Peterburgā. Bet pee tik leela tahluma, kahds starp Keweli un Peterburgu, awiſe, fā protamš, neworefchot isnahkt it deenas; tadehl, lai waretu drofchi eet, awiſe tikfchot isdota tikai ween reis nedekā. Šchis folis uſſtatamš tikai fā pagaidam fperšs un tikfchot, ja uš to bufchot wifpahriga wehleſchānahš, atkal pahrgroftis. — Awife nahlofšchā gadā ar peefuhtifšchānu malkahš 4 rubl. 60 kop.

Par semneeku semes ženas augfto faftruhweſchānu „Wirulane“ rakfta, la Wez-Dberpahle dahki fainneeki no tehwhetwū laileem bijuſchi eekrahjuſchi kahdus fīmtus rublu. Te eeradufšchēš dahki mehfleri, luri apftatijufchi turigalo fainneeku mahjās, draudejuſchi tahš nopirkt un peedahwajuſchi ih-pafchneekam nedfirdetas ženas. Tā tad zaur mehflereem mahju ženas tikufchāš faftruhwetas miſſigās un fainneeki bijuſchi peefpreefti, tahš par tahdahm pahrliezigahm ženahm pirkt. Tā par peemeheru kahda mahja ar 54 puhweetahm aramas semes malkafuſe 8000 rublu, no lūreem 2000 bijuſchi tuhlin ja-aifmalfa un pa feſchi gadeem žits parads janolihdina. Bet ja pirzejš aiflawejot kahdu termizu, tad tas pafaudejot eemalfas naidu un mahju. Domehr lihdifšhini-gere fainneeki peenemot tahdus lihgunus, jo bej pojumta neweens newarot dšhwot. Wekus pagastā teefot tahdā pašchā wihšē semeeku mahjās pahrdotas. — Mineta awiſe luhdi laudis, lai efof ar wifu meerigi un pazeetigi, kamehr augfta waldbiba tahdas pahrliezigās nastas paweeglmahfchot.

Keweles pilſehta, fā „Walguš“ rakfta, eedšhwotajiem efof tagad leelš uhdens truhlums, jo pilſehtas dome klufe eetaifst jaunu uhdens wadu par 500,000 rubleem un wifaš lihdifšchinigahš akas aifbeht. Par uhdens wada meiftaru peenemts kahds ahrfemneekš par 17,000 rubleem, no lura kaut gan dahki domneeki to liufchi preefšchā, netizis nekahds lauzions praftis. Tas eebahšis falihgio algu lule, darbu ne reifas neapftatijis, un aifbrauzis uš Wahzsemi. Bet ne ilgi pehž tam opakfch semes eeliftiāš uhdens wadu truhbas daudš weetas faplihfufchās un pilſehtas eedšhwotajiem fazeefchot flahpes jeb jaleefot par dahrgu naidu uhdens no tahleenes peeweft, kamehr pilſehtas dome no-fpre-difchot atkal puſmiljonu pilſehtas mantas isfchlebrst un uhdens wadu no jauna eetaifst.

Igaunija, fā „Wirulane“ rakfta, dahšās draudšes pahrahwot itia fawada bahnizās ſtrahpe. Tā par peemeheru kahdā draudšē tee bruhtes pahzi, luri jau preefšch lau-lafchānos „tuwaki eepafinufšchēš jeb fadhifhwofufšchēš“ netee-fof laulati bahnizā, bet ahra pee bahnizās durwim sem pleederu krahma; seema turpreti, kad bahnizlungam jabai-dotees no aukftuma, wiafch tahdus laulajot fawas faines isfabā. — Žil flikti dahki bahnizlungi prot Igaunu walodu, bet tomehr teef par Igaunu dwehfelu ganeem draudsem uſſpreefti par to „Wirulane“ ir kahds žozigš peemeherš, ko

te uftizigi pahrtulfofchu: „N. pilſehtas jaunais bahnizlungš fludinaja 6. dezembrē no kanzeles ſchahdu fludinajumu: „Kahda feeweete bija pafaudejis fawu rihku, kas no ah-r-pufe melns un ebfšchā braun ir un tas ir mup. Kas too atrood, luhdi ſinam darit.“ Minetaiš laiftrafšs tam peefihmē: „Waj gan tahds bus no ta Kunga par Igaunu draudšes mahžitaju fuhtis?“

Ji Maſlawas mums rakfta: Kreewijas juhneezibas beedriba notureja pirmdeen, 13. dezembrē fawu gada fa-pulži. Beedribas walde bija fafahdijufe plaſchu pahrfšlatu par fawu darbibu nooretejuſchā gadā. Sawahltās ſiras leezina, la juhrſkolahm ispiatotees, kas fagatawo derigus fugineekus, pee juhrmalneekem arweenu wairat ſahl prahtis neſtees uš fugneezibu. Bure-lugu flaitis preefšch tahlbrauf-fchānahm itgadus aug. Bet it ſewiſchti fugu flaitis augtin aug Watweefšchu semes juhrmalās, kur juhrſkolās jau ſenaf želtās un wairat warejuſchās eefalnotees, nekā Melnahš un Mowas juhru ſkolās, kas tik neſen žehlufchahš. Beedribas walde wehſtija, la fugneeziba ſchogad pahrlieku brangi weifufehš muhfu Watweefšchem. Proti ikkatriš Watweefšchu fugis ſchint gadā eeneſis fawam fainneekam flai-dras pelnas 40—60 procentu. Tā par peem. kahds fugis, kas malkafis 4000 rublu, atlizinajis 3000 rublu flaidrā naudā! Waj tas naw treknis loms un gahrdš lumofs!? Tahda bagata pelna atleufe pa leelakai dalai teem Watweefšchu lugu ihpafchneekem, luri fawus lugs duhwejuſchi preefšch tahlbraufchānahm beidsamšs gaddš, t. i., no ta laifa rehlinot, kad Watweefšchu semē eefahluſchahš un plau-ftot juhrſkolās. Tahdu tahlbrauzeju lugu Watweefšchem efof kohds 120. Šcho lugu wehrtibu naudā warot rehlinot uš weenu miljonu rublu un lugi kopā ſapelnot gada laifā kahdu puſmiljonu rublu. Beedribas preefšch-neeziba domaja, la par ſapelnito naudu tagadeſee lugu fainneeki laifam bufchot buhwet jaunus bure-lugus Watweefšchu peefraſiēs, tā la ahtri ween pawairofchotees Watweefšchu lugu flotte uš 150 fugeem — tahlbrauzejem. Kā kahds Watweefšchu luginēekš ſiro, Watwijā efof jau wairat lugu buhwē, dahki no teem pat 120 pehdu garumā. Tas wifš peerahda, la Watweefšchu luginēeziba, gadu pa gadu, arweenu wairat uſplaukt un peenemahš leelumā. Sapro-tama leeta, tagad, kur leelās juhrſkolās ſtoleni ſpehji eeguht wajadſigās ſinibas un gudribas preefšch tahlbraufchānahm, aridfan lugu flaitam wairat jawairojāš. Žitai juhrſkolai ir gan wehl dahšās truhzibas japahrzeefch, un daudš geuh-tumi japahrſpehji, eekam eefpehji gruntigi nodibina-tees, bet ari ſchos ſchlehtufšch kreetnu wihru darbiba un gahdiba nowehfch. Tā par peem. beedriba ſiroja, la Rigā Dahnu pawalſneekš un Amerikas konſuls, Peteris Bornholdts, peefuhtijis neſen Keifariſkai juhrneezibas beedribai 1000 rublu, lai ar ſcho naudu pabalſot Wiangaku juhras flolu, kas atrodahš Rigas tumumā. Beedribas pilna fa-pulže, atſihdama Borchholdt lga leelus nopelnus un publi-kus luginēezibis leetā, tam peefpreeda „ſeltamedali.“ Lai Deems dod, la B. lga peemeherš atgahdinatu un pamudi-natu ari žitūs naudas wihrus, peedalitees ar faweem ſpeh-keem pee juhrneezibas kopigeem darbeem. Wehl waram ſinot, la Watweefšchu luginēekš-Keepiza lgs is Engures peefuhtijis beedribai bagatas un loti eewehrojamas ſiras, it ſewiſchti Watweefšchu luginēezibas ſinā, luras tas fafrah-jis wairat gadus pa tahlahm pafaulēs juhrahm braufdamš. Keepiza lga wehſtuli, pa laiwifki rakftitu, bij Kreewu wa-lodā pahrtulkojis Maſlawas uniwertitetes ſtudentš A. Bu-tula lgs, un to beedribai gada-fapulžē preefšchā laſhdams, patihkami aifnehma klauftajus, kas wehſtuli aplahja ſla-noſchahm uſflawahm zaur rolu plauſfchānahm. Beedriba noſpreeda, Keepiza lgam pateiktees par derigahm ſirahm un tahš nodruſat „beedribas isdewumās.“ Kā dsirdejam, Keepiza lga wehſtijumu nodruſahš aridfan dahšās Watweefšchu laiftrafšs. Dira wehſtulē Keepiza lgs aifrahda uš to, la Watweefšchu juhrſkolās un juhrneeki, kas ar juhrneeka amatu grib ſelmigaki nodarbotees, labi daris, ja eegahda-tees Watweefšchu walodā isdoto grahmatu, sem noſauluma: „Seme fā ſwaigine pafaulēs plaſchumā, jeb matematifka geografija, ſaraktita no J. Winklera, Maſlawas uniwertit-etes kandidata.“ Šchint grahmatā luginēeki atron gudras mahzibas un ſiras, kas luginēekem, pa leelahm juhrahm brauzot, der par žela rahditaju*). Un kam gan wajaga wairat eepoſihtees ar ſwaigifchu un žitu debeš ſpihdelku laifſchānos, ja ne juhrneekem, pa pafaulēs juhrahm fu-gojoj?! — Šchis deenas gada ſapulže eezehla preefšch trim nahlofšchem gadeem beedribai par darbu wedeju atkal weenbalſigi Woldemara lungu. Beedribas rewifijas komi-ſija, kas faſtahw is trim amata wihrēm, ſapulže eewehleja to ſtarpā kolleg. rahtu Treulandu (Brijhofemneeka lga).

Bandenu Paſtariis.

*) Šchā grahmatā, kas ſilngel pehž ſinibas pamateem ſaraktita no gruntiga leetas wateja, newaſabſetu ari neweend pagasta un draudšes flolā irublt, jo ſchint grahmatā ſkolotaji atron wifaš tahš mahzibas, luras teem preefšch fawas flolās ir nepezeefchāmi wajadſigās; tapat ſchā grahmatā ir eeteigama wifsem teem, luri apwehmufšchēš fawas flolās mahzibas papilbit, nopeetnas un labas grahmatas laſhdami; ikkatriš labā bibliotekā ſchā gudro mahzibu grahmatā jau bus atronama.

Daudš nelaimes atgadijumi.

Zukuma aplahrtne, rudens mehnefšā 6. deenā, wakarā, nodedſa Slofenbefes pilns labibas ſchuhnis un twaika lu-lama maſhina, lura f. d. Neke lgam peedereja. Kulis tai deenā gan naw. — Ta paſcha mehnefšā 16. deenā atkal wakarā, nodedſa Prawizu Lambrekſim rija ar wifu wafa-rejas labibu un twaika maſhinas kuhleju, lura ari paſcham peedereja. Lihdi puſdeenai efof gan kuhliſchi. — Leetus mehnefšā 4. deenā nodedſa wakarā Naudoſmuifchās ſeena ſchuhnis un naktis widā Zukumā weens namš, Galakro-guš, ſenaf ſchenkis bijis. — Wehlatu, atkal wakarā, Grent-fchu Wentulim aifgahja uguns leefmās rija lihdi ar pulka ar maſchinu noſultaš, wehl newehltiās labibas. —

Sabiles Kalnmuiſchās uhdens dsirnewās pilnā mal-fchānā melderis patlaban ſalahpitu ſifnu ar kahju wifšā mihdams ſtaipijis goraku, lahpijumā ſahbals top aifkeris un melderis patš dsirnewu riteni eerautš un gabaldš ſa-rauſtiš, la pat galwa netahku laftā atrodahš. Gabalus dokteris jahrlā ruhpigi ſatopojis. Atraine ar behrneem apraud fawu apghdataju, lurfch tik nejaufchi ahtru nahwi atrada. —

No Dobeles. Keel-Verſes Adama muifchā pee twaika maſhinas kuhſchānas labibas eefchā laidejš, wihrš, no-mala kahju, lurfch wehl Zelgawā lajaretē guf. —

Pece Zukuma. Spirguš Bahlixa fainneeka dehlš no-fchahwis pirktu; eefahlot Zukuma bakteris dseedejis, bet bijis tatkchu jamed uš Zelgawu dehl pirfta nozemſchānas. —

No ſirgu ſagleem ari topam apzeemoti, jo Martinu wakarā diweem fainneekem bija jaehd behdigš ſofu zewe-fchā lumahš. Weenam Zukumā no Neulanda eebraufchā-nas un otram pee Grentſchu Sweipju krogus, pulkſtis 6 wakarā noſaga eejuhgtus ſirguš. — Nedelu wehlat atkal Jaun-Sahlu Silinkam Zukumā no Sofes ſehtas iſſaga ee-juhgtu ſirgu. — Wehl diwus ſagtuš ſirguš tuhtin uš beh-dahm palak dšhdamees, ſagleem meſchā eemuhlot, uš žela dabuja. — Weenu no Sahlu krogus ſagtu ſirgu panahza uš Zukuma puſ, tapat ari otru no Kandawas meefra ſagtu ſahlehra uš Zukuma leelžela. — Andrewitšch.

No ahrfemem.

Parifē, 6. janw. (25. dez.). Wakar Gambettas beheru gahjeens, pee lura peedalijahš pahri par 200,000 žilweku, bija 8 werſtes garſch; gahjeena preefšchā un palakā gahja 50,000 žilweku fara ſpehla. Lihka rateem pa preefšchu drauzā treji rati pilditi wairageem un buketem. Uš lihka rateem, wilkteem no 6 ſirgeem, bija augſis katasalkš; uš katasalka ſahrš melnā ſantā, aplahšis ar trijkrabu karogu un palmu ſareem; blaſus ſahrkam pulšs wairagu, luru ſtarpā weens ari no Turgenewa, daudš Kreewu wahrdā. Palak rateem radi, walſis presidenta weetneekš, ministri, walſis deputati, ſenatori, ahrfemju fuhtni, dahšadas depu-tacijās. Laudis it ſewiſchli apfweizinaja Elſafes-Lozringoš delegajiju, kas iſ 4000 žilwekem faſtahweja. Bija pawifa-m 1500 delegajijas. Sahrfu nozehla no rateem leelga-boleem ſchānojot; fara ſpehls atdewa godu, bungas ſita, muſika ſpehleja beheru maſchu. Želā nami bija ſehru ka-rogdš; bodes aiftaitas. Wejes un Straſburgas ſtatujaš bij tehrtas ſehru krahfās.

Auſtro-Ungarija. Pehž jaunaſem iſſkaidrojumeem par grafa Wimpſena nahwi leekahš, la paſchſleplawibas žeh-lonš wairat meklejamš prahta juſchānā. No Parifēs ban-keera Rotſchilda puſeš žitiz iſſkaidrotš, la grafa Wimpſena nauda, kas pee Rotſchilda bijuſe nogulbita, efof neaiſſlahrta un neapthlata, no kam butu jaſpreeſch, la ſirahm par grafa Wimpſena paradeem naw pamata. Turpretim no daudš puſem teef peerahdits, la grafs Wimpſens pehdigā laifā ſahjis iſtutees ehmoti un runat ehmotu walodu. Pa-ſtahwigi tam efof bijuſchā ruhpeš, la nepaliftu nabagš, un ihpafchi wiafch ſahjis iſſagit tahdas ruhpeš pehž tam, kad bij preefšch Auſtreſchu fuhtneezibas ihrejis jaunu namu, lura ihres žena tam iſſikahš par leelu. Ne reti grafs Wimpſens ari runajis no noſchāufchānahš. Par peem. wiafch pehž jaunā fuhtneezibas nama ihrefchānos bij fa-zi-jis, la nams nelam nederot, un wiza pat noſchāutees ne-warot. Ari grafa Wimpſena atſtahiās wehſtules leezinajot par wiza prahta juſchānu. Grafs Wimpſens patš efof ſahjedšis fawu ſlimibu, un laifam tadehl ſleidſees nonah-wetees, lai nepaliftu pilnigi ahrtahhigš. Winam efof bi-juſe kahda ažu ſlimiba (Scottomus*), un neſen wiafch iſflau-fjees praſefora Šcharo preefſchlaſijumu, lura mineta ažu ſlimiba tikufe peerahdita par ſhmi, la drihſumā gaidama ſmadſenu ſpehla ſaudeſchāna. Grafs Wimpſens pehž tam žehlis fawu ažu ſlimibu preefšchā 5 žiteem ahrfemem, bet ſche efof apſtuprinajuſchi praſefora iſſkaidrojumu. No ta laifa grafs Wimpſens efof ſahjis domat uš paſchſleplawibu.

*) Par Scottomus noſauz to ſalti, kad beſchi ween preefšch aſim it fā ſwaigſnites danjo. R. ed.

Atbildiģs redaktors: **Stabla Žublijs.**

Sludinājumi.

Beesmu Jahnam

Lihdaku Gatei.

Kā faderinateem:

Lit jil dšimēs wlnās flumjas,
Lit jil dšimē lltēsam,
Lit dāudš abrem lai Jums laimās
Lihds pat mušga walaram!
M. G. — J. A. — J. D.

Bauskneceem un apfahrtnei

zaur šga šngjam, ta tee, tuzi pee Salleneela bij ap-
stellestufat no 44. num. „Balt. Semt.“ tabešt waltē
nedabon, ta ismufufšā Sallereels „B. S.“ ekpe-
dizijā naw samafšāis newena eksemplara. Turpat
war apstlet Kalmanowija un S. Alunana grabmatu
bodeš, Bauskā. B. S. administrāzija.

Apstellejumus

us „Balt. Semtopi“ weenam Wilnās weefni-
zās ihpafšneels Weinberga lgs. Besthorna un
Zehgera grabmatu bodeš un aridšan S. Alunans,
tuzi dāšam mehlnot eerunāt, lai newemot Sem-
topi, tas lgi nelšnufšdot. No fawās wufes waram
weefšmet, lai neweens netij tabdām blichu walobām,
Semtopi ir pilnigi nodrošināts un nabtošā gadā
isnabš dāudš fabrtigati, tā jau weemēts 49. num.
B. S. administrāzija.

Baltijas Semkopi ar Peelkumu

us 1883. gadu, warebs ar fawem manā material-
prešfān bodeš, pee Bahreles bafnizās.
S. Bredis.

Apstellejumus peecemu uf: „Balsa“

„Baltijas Westnesha“, „Mah-
jas Weefa“ un „Baltijas Sem-
kopi“, (Latweefchu Awises un Araju
ne) kā ari sludinājumu pastellejumus nem
vreti
C. Kiffan.
(Waltā.)

Tukumā.

Priwatstundas

doju:
1) **mušitā** (dšedafšana, flawerees, wijoles, ebrgeles),
2) **walodās** (Kreewu, Latweefchu, Wahju, Latinu) un
3) **aridšanās**.
Ukemos fagatawot behrnūs preefšch gim-
nāšfahm, aprinā un meiteku skolahm, ari
us augstakahm klāsem. Isgatawoju tulfoju-
mūs, korespondenšijas ut.
Zareestāzija: Wez-Moku eelā, Redliha waj
Arndta namā.
Drawneeks,
zitr. šinibu flolotājs Wez-Sabtu semte-
ribās flolā.

Wrahli Martinson, Riga.

Kantoris un lehgerts Abr-Rigas Kalku-eelā Nr. 8.
Lehgeris no laukšaimneezibas mašchinahm un riškeem.

pahrdod par lehtakahm
zenahm pret apgalwo-
šhanu.

Wehtifchanas= un ekleu=mašchinas,

usu skrotešchanas dšruawās, mašchinu eku, ahdas mašchinu dšenamās šifšnae,
Kreewu, Anglu. Wahju un Sweedru arklus u. t. j. vr.

„Balls“

Ar 1883. gadu fawu festo gada-gahjumu usfahldama,

isnabš nabtošā gadā tilpat il-
nebekas diwās lofnes leelā formatā. Maksa paliks
ta pate: par gadu 2 rbl. 40 kap.; ar peefubrtifšanu 3 rbl. — kap.
" pufg. 1 " 30 " " " 60 "
" 1/2 gad. — " 70 " " " " "

„Balls“ apstellejama Rīgā tikai awises administrāzijā Ešplanadu-eelā, Kumberga
namā. Uf tureeni ari subtamās wifās apstelleschanas zaur wehtifšlem: proti uf šchahu
adresi: „Balls“ administrāzijai, Rīgā, Ešplanadu eelā Kumberga namā. (Въ админис-
трацію газетъ „Balls“ въ Ригѣ, по Демлянской улицѣ, въ домѣ Кумберга.)

„Balls“ ari turpat pasneegs wifadus pamahzifšanas un isfkaidrofšanas
rakstus pahre Kreewijas un zitu walšju dšimwi, pahre semes waldischanas, teefas, bafni-
zās un flolas leetahm, pahre laufchu dšimwi un laufchu wajadšibahm, pahre šinibahm,
mahfšlahm un dāilem. Graudš un seeddš laftaji atradiš atkal weeglatus rakstus
laila lowektim, tā: stabšus, dšefmizās, anefdotes, jokus. Wef tam šizu nodalā atradi-
šees wehtifšumu pahre eewehrojameem notikumeem tehru- un ahršemēs, pahre naudas un
tirguš zenahm.

No dāudš kreetneem rakstneekem pabalšita, „Balls“ redakzija apsolahš ari turp-
maf pasneegt kodoligus, bagotus un dāšhadus rakstus.

Budama weena no wifwairaf laftahm Latweefchu awisem, „Balls“ ir ihpafchi
eewehlejama preefšch sludināšchanahm, jo sludinājumi atron jo tablu isplatifšanu.

Kas 10 eksemplarus apstelle uf weenu adresi, dabon weenu brihw-eksemplari.
Ar apstelleschanu luhdšam pasteigtees, lai nezeltos kawefšanas fabrtigā peefub-
rtifšanā.
„Balls“ redakzija.

Tufumas beedriba.

Biblioteka atwehrta. Maksa: beedreem 50 kap.,
nebeedreem 1 rbl. par gadu.

Drawneeks.
Tufumas beedribas preefšchneets.
Been. laftajiem, kas nodomatu fawās meltenē at
Rīgu flolā subrti, war šizu, ta mghziba manā **Bala-
šigā meiteku-flolā eefahfahš 12. janwari
1883.** Peetefšchanahš top katrā lailā wret nemtas.
Wahzē teel: kreewu, frantfchu, wahju walobās, wifās
flolas šnāfšanas un rotarbš.
Bebrnt, kas zitas flolas apmetlē, top ar **eefšch
koptes acuti.**
Rīgā, Pēterburgas Abr-Rīgā
Kalku-eelā Nr. 42. Šolās preefšchneete
weenu trefi augtu. **Emilie**

uhdens dširni
Dina-
burgas aprinā, dšefš, eka tuwumā, isre-
wairaf gadem. Getafte wehš jaunafahš
bini. Tufumas šnās dabujamas Warfch-
wee Murafchew šga.

G. Jakobfobna
buhwmaterialu pahrdotawa,
Zelgawā, Dšefšezeta eelas kreifās wufes fch-
eelā Nr. 5, wretim jaunajam zeetuma nomam, wee-
dabwa labus, dšefšus kalkus, 5 rbl. 75 kap.
laftā.

Stempelpapihri

un
stempel-markas

pahrdod
G. Jakobfons,
Zelgawā, Katolu-eelā Nr. 16. šakājā bodeš.

Ešraima Jakobfobna buhwmaterialu pah-
rdotawa, Zelgawā, Dšefšezeta eelas kreifās wufes
fch-zeelā Nr. 5, wretim jaunajam zeetuma nomam,
pahrdod no fchi lafte libš wafafarim, wifās fortes
nešpundetu dšifu. Kufsch nem par 3 rubli un
wairaf uf reif wret flaidru naudu, tam atlafšam no
eerafahm zeetahm zenahm 5 procentes pelnās teefas.
G. Jakobfons.

No fchis deenas fahlot
pardodam mehš ari labo.
nefastahdeto
lapu tabaku,
5 kap. mahzina.
Karl Newermann u. beedr., Riga.
(Petroleuma bodeš pee Jaunkeem wahrteem
sem walles.)

Baltijas Semkopis

lihds ar Peelkumu

isnabš ari nabtošā 1883. gadā, usfahldamš fawu 9. gada gahjumu. Paschā „Sem-
kopi“ it ihpafchi dabuhs weetu raksti par semkopi, fahmneezibu, fahfšimwi, wefelības kofšchanu,
šinibu, politiku u. t. t. Peelkumā bus Sobgals, stabti, šinibu dšufas, Brenzis un Ešwin-
gullis, fāis un tad, dšejoli u. t. t. Peepalibšefšchanu taifni weefolijufchi wifalabalee Latwee-
fchu rakstneek. Tabešt, ta administrāzijas šwehja, fweefštem weedalotes wairojufehš un la
abonentu flaitis šipri peeaufšis, bus eefšehjams turpštam Baltijas Semkopi lihds ar Peeli-
kumu dot fabrtigati un ar rubrtigati isfahldatu faturu; malfahš

ar peefubrtifšanu par pasu:	des peefubrtifšanas Rīgā:
ar Peelkumu par gadu 3 rub. — kap.	ar Peelkumu par gadu 2 rub. 50 kap.
des " " " 1 " 60 "	des " " " 1 " " "
ar " " " 1/2 " 65 "	ar " " " 1/2 " 30 "
des " " " 1 " 85 "	des " " " " " 55 "

Peelkums ween par gadu ar peefubrtifš. 2 r., des peefubrtifš. 1 r. 50 k., par 1/2 gadu 80 k.
Apstelleschanas fanem Rīgā: **Balt. Semt. ekpedizija,** Abr-Rigas Kalku un Dšir-
namu eelas šubrti Nr. 14, **Puhzifchu Gederts un beedra** grabmatu pahrdotawā, des
tam weht **Kapteina, Zebites, Altberga un Kumberga** grabmatu bodeš
un wifās zitas weetas tur weenu tita isbalis; **Zelgawā: Besthorna, S. Alunana**
un **Sieslata** grabm. bodeš un **S. Weinberg** šga weefniā Zeelajā eelā; **Leepajā:**
Uština gr. bodeš; **Safmā: Wrahli Graudin** gr. bodeš; **Talsis: Towa** gr.
bodeš; **Tukumā: G. Baumana** gr. bodeš; **Zelabstādē: Krahšina** gr. bodeš;
Zaunjelgawā: Schwabes gr. bodeš; **Wentšpilē: Wrahšolja** drulatarawā; **Behšis:**
Leepinu gr. bodeš; **Waltā: M. Rudolffa** gr. bodeš; **Rujenē: Alšne** gr. bodeš;
Renzenēs: Steitmana gr. bodeš un wifās pagasta walbēs, flolas namš u. t. t.
Kas 10 eksemplarus uf weenu adresi apstelle, dabuhs 11. par wetti.
Šdewejs: **A. Ahbrands.** Atbildigis redaktors: **Stahla Julijs.**

Saweem zeeniteem pirzejeem un ziteem par šizu, ta pahrdu

Waldenburgas baltās logu glahses

pehš wifada mehra par fabrtis zenu.

Zeeniteem kundem dabu to wabomu pufbaltās glahses weeta nemt baltās, jo esmu ar
fabrtis palibšibu dabujis leelatu mehru. 13 weenadi un 24 zoli otradi. Kaste 60 tahpeles.
Ari eeteizu tos no **U. F. Schwarzhoff'a** taifšus

tšehuguna-, dšefšs- un tehraudā arklus,

tuzi wairaf isfahldēs ar goda-algahm zeeniti deht šipra darba un labas eeriktes.
Weht peedahwaju fawu pilgi apgahdatu lehgeri no wifadahm dšefš-
leetahm, fchfipelem, plihstem, atflehgahm, zepeschu krahšnem, kā ari
deguti, trahnu, eku un wifās pee buhwēs un semkopiabās wajadšigās prezēs.
Apfolu taifnu un lehtu zenu.
Ar zeenifšanu

Sander Martinsohn,

Rīgā, Abr-Rigas Kalku-eelā Nr. 16/18.

Rupat tika gataws un ir dabujams

Šhtais Lautas Kalendarš

1883. gadam.

Ar bildem pufšfots, no kurahm Waldemara un Skobefewa it ihpafchi peeminamās.
Kalendarā atronahš des kalendariuma lofnes, uf kuras ir laila rehšins, kalen-
dara šihmes, sehjas nedekas, gaisa nojehgumi un mehnešs šarpas, pareistizigu kalendarš,
walšis un bafnizās šwehtli un wifš zits, kas pee tam peederigs, aridšan dāudš zitu rakstu
un šizu, tā: Kreewija, Maksa par pasta fuhrtijumeem, Jaungada laimes wehlejumš (ar
bildi), Semneekš par dakteri (atšahšitš no R. Reinholda), Afdišwojušehš (no M. Sch.),
Wizu hubda drupatās, Tulfojums, Zelees rahdees brihwibā (dšejoli), Kreifšahnis Wal-
demars, Auštra, Latwju lugneezibai (dšejoli), Atflats pahre pagahjušchā gada nolikumeem
pafaulē, Šhfa tabatas wehture, Wju kofšchana, Alshols jeb tihrs špirts, Tehja, Wahju
apteekis, Termometers tā wefelības ušraugs, Wezais un jauvais kalendarš, Zagadeja
pafaulē, Jaunais Wahbeles tornis, Brenzis un Schwingulis, dāšhadās tabulas, it ihpa-
fchi plafcha par procentu aprehfinašchanu, Saimneezibas un semkopiabās kalendarš, Tirgi
Widsemē, Kuršemē un Leifchōš (wifpilnigakais fahphdijums), Aisrabditājs uf dāšchahm
eestahdem, amatneezibas un tirgošchanas weetahm Rīgā. Maksa 20 kap.

Puhzifchu Gederts un beedris.

Been. publikai pasnoju, ta uf dāudšfabrtigu wehlešchanōš esmu atwehris jaunū

grahmatu pahrdotawu,

Zelgawā, Katolu-eelā № 48.

Peedahwaju jaunakās un wezmodes stabtu un šingu grahmatas, bihbeles, luhg-
šanas un dšefmu grahmatas, tā aridšan wajadšigās flolu grahmatas. Lafamu biblio-
teku esmu eetaifšis un isdodu grahmatas laftichanai pilšehā un uf laukcem.
Pehš seemas šwehtkeem weeweenofchu klahš pilnigu rakstam leetu krahjumu fawā pahrdotawā.
Aridšan peenemu apstellejumus uf **Latw. laifraksteem.**
Ar zeenifšanu
J. Jegers.

Kungu drehbju magasina no

Chr. Lermann,

Rīgā, Zeelā Kaleju eelā Nr. 21. Zahnu eelas šubrti,
pahrdod gatawus kungu apgehrtus, tā seemas paletos no 16 rbl. fahlot
un pastelleschanas ihšā lailā fabrtigi isdara un mehreni aprehfina.
Geefsch, un ahršemju drehbi, kas atrodahš manā noliktawā aprehfimu par
fabrtis zeneem.